

חגי תשרי
בתנועה הרפורמית

סדר הסליחות לחודש אלול וימי התשובה

כמנהג

מחזור כוונת הלב

בהוצאת מר"ם – מועצת הרבנות

הרפורמית בישראל

פרקי מחשבה ועיון

יתברך שמו ויתעלה זכרו שהוא מחבב את ישראל ותקו להם עשרת ימי תשובה. שאפלו יחיד עושה בהם תשובה מקבלין תשובתו כתשובת צבור. לפיכך צריכין כל ישראל להחזיק בתשובה ולעשות שלום בין אדם וחברו ולמחל זה לזה בערב יום כפורים, כדי שתתקבל תשובתם ותפלתם לפני הקדוש ברוך הוא בשלום ובחבה יתרה.

פסיקתא רבתי פג

בחוץ לא-ילין גר' – שאין הקדוש ברוך הוא פוסל לבריה אלא לכל הוא מקבל, השערים נפתחים בכל שעה, וכל מי שהוא מבקש לכנס לכנס.

שמות רבה יט

שחורה אני ונאונה' (שיר השירים א) – שחורה אני כל ימות השנה. ונאונה – ביום הכפורים.

ילקוט שמעוני, שיר השירים

רבי בונים מפשסחא היה אומר לחסידיו: האשמה הגדולה של האדם אינה החטאים שהוא חוטא – הנסיון עצום הוא וכחו דל! האשמה הגדולה של האדם היא שיכול הוא בכל רגע לעשות תשובה ואינו עושה.

אור הגנוז

מעשה ברי' ישראל מסלנט שיצא לרחובות העיר באחד מלילות ימי התשובה וראה אור קלוש בוקע מדירה רעועה. כנס ר' ישראל וראה מתקן נעלים יושב ליד נר דועך ומכה בחפזון בפטישו על הנעל. שאלו ר' ישראל: מה לך כי נחפזת, ר' יהודי? ענה אותו הסנדלר: רבי, הרי כל עוד הנר דולק אפטר עוד לתקן! יצא ר' ישראל לרחוב וקרא: יהודים, שמעו, אחים יהודים: כל עוד הנר דולק אפטר לתקן.

סיפור עממי

רבי אליעזר אומר: שוב יום אחד לפני מיתתו. שאלו תלמידיו את רבי אליעזר: וכי אדם יודע איננו יום מותו? – אמר להן: וכל שכן, שוב היום שמה ימות למחר, ונמצא כל ימי בתשובה. ואף שלמה אמר בחכמתו: 'בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמך על ראשך אל יחסר'.

תלמוד בבלי, שבת

באהבת הקדוש ברוך הוא את עמו ישראל, הרבה להיטיב אותנו וצננו לשוב לפניו בכל עת שנחטא. ואף שהתשובה טובה בכל עת, מכל מקום חדש אלו מבור ומוכן יותר, שמקבלת תשובתו משאר ימות השנה. לפי שימים אלה הם ימי רצון מעת נבחרנו לעם. שפשיטאו ישראל בעגל ונשתברו הלוחות בשבעה עשר בתמוז, ואחר זה עלה משה בהר והתפלל ואמר לו הקדוש ברוך הוא יפסול לך ונתרצה לתן לו לוחות שנית – ואז עלה בראש חדש אלו ונשתתה שם עד יום הכפור שהיה גמר כפרה.

ר' אברהם דנציג, חיי אדם

אמר ד' אבהו בר זעירא: גדולה תשובה שקדמה לבריאת העולם, שנאמר: בטרם הרים ילדו... תשב אנוש עד דכא ותאמר: שובו בני אדם.

בראשית רבה א

'על כן יורה חטאים בדרך' שמונה דרך תשובה. שאלו לחכמה: חוטא מהו ענשו? – אמרה להם: 'חטאים תרדף רעה'. שאלו לנבואה: חוטא מהו ענשו? אמרה להם: 'הנפש החטאת היא תמות' שאלו לתורה: חוטא מהו ענשו? אמרה להם: 'נביא אשם ותכפר לו. שאלו להקדוש ברוך הוא: חוטא מהו ענשו? אמר להם: 'יעשה תשובה ויתכפר לו. זהו שנאמר: 'על כן יורה חטאים בדרך' – יורה לחטאים דרך לעשות תשובה.

תלמוד ירושלמי, מכות

אמר רבי עקיבא: אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין? מי מטהר אתכם? אביכם שבשמים. שנאמר וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם ואומר 'מקוה ישראל יי' מה המקוה מטהר את הטמאים, אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל.

תלמוד בבלי, יומא

'אני ישנה ולבי ער, קול דודי דופק, פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תמתי'. אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: 'בני פתחו לי פתח אחד של תשובה כחדה של מחט, ואני פותח לכם פתחים שיהיו עגלות וקרונות נכנסות בו'.

שיר השירים רבה כד

מן הטובות אשר היטיב השם יתברך עם ברואיו כי הכין להם הדרך לעלות מתוך פחת מעשיהם וקנוס מפח פשעיהם, לחשך נפשם מני שחת ולהשיב מעליהם אפו, ולמדם והזהירם לשוב אליו כי יחטאו לו לרב טובו וישרו, כי הוא נדע וצדק, שנאמר: 'טוב וישר יי, על כן יורה חטאים בדרך', ואם הרבו לפשע ולמרד ובגדו בגדים בגדו, לא סגר בעדם דלתי תשובה, שנאמר: שובו בניי שובבים, ארפה משובתיכם'.

רבי יונה גירונדי, שערי תשובה, שער א

כשהיו ישראל במדבר סרחו במעשיהם. חזרו ועשו תשובה בסתר שנאמר: 'וראה כל העם את עמוד הענן עמד פתח האהל, וקם כל העם והשתחוו איש פתח אהלו' (שמות לג). מלמד שעשו תשובה בסתר, לפיכך נתגלגלו רחמיו של הקדוש ברוך הוא עליהם ונתן להם יום הכפורים למחילה ולסליחה. להם ולבניהם ולבני בניהם עד סוף כל הדורות.

תנא דבי אליהו

אותם בריונים שהיו בשכנותו של ר' מאיר והיו מצערים אותו הרבה. התפלל עליהם רבי מאיר שימותו. אמרה לו ברוך אשתו: מה דעתך? משום שנאמר 'יתמו חטאים' (תהלים קד)? וכי נאמר 'חוטאים' – 'חטאים' נאמר! ועוד, לסוף המקרא: 'ורשעים עוד אינם', כיון שיתמו חטאים, ורשעים עוד אינם? אלא בקש רחמים עליהם שיחזרו בתשובה – בקש רחמים עליהם וחזרו בתשובה.

תלמוד בבלי, ברכות י ע"א

סליחות

כוונות

התגנב הבציר לעולם...
עוד שקוף המרחב ושחקים עוד בהירים
עוד קוסמים, עוד רומזים מרחקים...
אך עצב מתרקם בשדות הנטושים,
בדממת גנים ובשממת נירים,
במלונות עזובות ובין עלים כמושים,
וחודר לרום ולמעמקים...

התגנב הבציר לעולם...
לבקרים מרפרפים קורים דוממים
מזהירים, ענגים, עדינים
אורירים ותלויים על בלימה...
אך חרש הם שטים, הם תועים כיתומים
עזובים, עלובים, המבקשים את אמא,
שמטה, והם לא מאמינים...

התגנב הבציר לעולם...
התגלגל קול שופר בדמי העגרה
ולבבות נמוגו, נמסו...
ויהודים התקבצו ברעדה ובחילה.
ויצקו את לחשם בדאגה נסתרה
וירעד האויר בבתי התפלה
ותפללות התנשאו, התנשאו...

דוד שמעוני

מי האיש החפץ חיים, אהב גמים לראות טוב: צור לשונך מרע, ושפתיך מדבר מרמה: סור מרע
ועשה טוב, בקש שלום ורדפהו:

תהילים לד

אסוף

אסף את המעשים
את המלים והאותות
כמו יבול ברכה כבד משאת.

אסף את הפריחה
אשר גמלה לזכרונות
של קיץ שחלף בטרגם עת.

אסף את כל מראות פניה היפים

כְּמוֹ אֶת הַפָּרִי וְאֶת הַבֵּר.
הָאֲדָמָה הִיא אֶפְרָה מִתַּחַת לְשִׁלְפִים
וְאִין לָהּ עוֹד לְתֵת לָךְ דָּבָר.

וְאִין יוֹתֵר גִּבְעוֹל חוֹלֵם עַל שְׁבִלְתּוֹ
וְאִין יוֹתֵר נִדְרֵי וְאֶסְרֵי
רַק הַבְּטָחַת הַרְוִיחַ כִּי הַגֶּשֶׁם בָּעֵתוֹ
עוֹד יְחַוֵּן אֶת עֶפְרָה בְּתֵם תִּשְׁרִי.

איתמר פרת ונעמי שמר

אשרי יושבי ביתך

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יְהַלְלוּךָ סֵלָה :
אֲשֶׁרִי הָעַם שְׂכָכָה לוֹ, אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁיְי אֱלֹהָיו :

תִּהְיֶה לְדוֹד
אֲרוֹמְמֶךָ אֱלוֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאַבְרָכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד :
בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָ, וְאַהֲלִלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד :
גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד, וְלִגְדֻלְתּוֹ אִין חֶקֶר :
דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ, וּגְבוּרָתֶיךָ יִגִּידוּ :
הַדָּר כְּבוֹד הַיּוֹדֶךָ וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה :
וְעִזּוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וּגְדֻלְתְּךָ אֲסַפְּרָנָה :
זָכַר רַב טוֹבֶךָ בְּיַעַן, וְצַדִּיקְתְּךָ יִרְנֵנוּ :
חַנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֲרָךְ אַפִּים וּגְדֻלַּת חֶסֶד :
טוֹב יְיָ לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו :
יִוְדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסִּידֶיךָ בְּרַכּוּכָה :
כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ, וּגְבוּרָתְךָ יִדְבְּרוּ :
לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם גְּבוּרָתְךָ וּכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ :
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עַלְמִים, וּמְמַשְׁלֶתְךָ בְּכָל דוֹר וָדוֹר :
סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנְּפֻלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכַּפּוּפִים :
עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכֻלָּם בְּעֵתוֹ :
פּוֹתַח אֶת יַדְךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן :
צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְרָכָיו, וְחִסִּיד בְּכָל מַעֲשָׂיו :
קְרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאֵמֶת :
רְצוֹן יִרְאֵיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שׁוֹעֲתֵם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם :
שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֱהָבָיו, וְאֶת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד :
תִּהְיֶה לְךָ יְיָ יְדִבֶּר-פִּי, וּיְבָרֶךְ כָּל בְּשָׂר שֶׁם קִדְּשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :
וְאַנְחֵנוּ נִבְרָךְ יְיָ, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ :

חצי קדיש

יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵי רַבָּא. בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעֲוִיתָהּ וְיִמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל
בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאֹמְרוּ אָמֵן.
יְהֵא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵי עַלְמֵינָא.

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא
מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא, ואמרו אמן.

פיוטי פתיחה

לך אֲדַנִּי הַצְדָקָה וְלָנוּ בִשְׁתַּת הַפְּנִים :
 מֵהַ נִתְאוּנוּ וּמֵהַ נֵאמַר . מֵהַ נִדְבַר וּמֵהַ נִצְטַדֵּק :
 נִחַפְּשָׁה דְרָכֵינוּ וְנִחְקְרָה וְנִשׁוּבָה אֵלֶיךָ כִּי יִמִּינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִים :
 לֹא בַחֲסֵד וְלֹא בְמַעֲשִׂים בָּאֵנוּ לְפָנֶיךָ . כְּדָלִים וּכְרָשִׁים דְּפָקְנוּ דְלִתֶּיךָ :
 דְּלִתֶּיךָ דְּפָקְנוּ רַחוּם וְחַנוּן . נָא אֵל תִּשְׁיבֵנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ :
 מִלְּפָנֶיךָ מִלְּכֵנוּ רִיקָם אֵל תִּשְׁיבֵנוּ . כִּי אֶתְּהָ שְׁמַע תִּפְלֶה :

בְּתַחֲנוּנִים :	קוּם קָרָא	מֵהַ לֶּךָ נִרְדָּם	בְּנוֹ אָדָם
הֶאֱדוּנִים :	מֵאֲדוּן	דְּרַשׁ סְלִיחָה	שְׂפָדַ שְׁיחָה
יָמִים פּוֹנִים :	בְּטָרָם	וְאֵל תִּאֲחַר	רַחֵם וּטְהַר
מְעוֹנִים :	לְפָנֵי שׁוֹכֵן	רוּץ לְעֲזָרָה	וּמְהֵרָה
מֵאֲסוּנִים :	בְּרַח וּפְחַד	וְגַם רָשַׁע	וּמִפְּשָׁע
נֶאֱמָנִים :	יִשְׂרָאֵל	שְׂמַךְ יוֹדְעֵי	אֶנָּה שְׁעָה
בִּשְׁתַּת הַפְּנִים :	וְלָנוּ	הַצְדָקָה	לֶךָ אֲדַנִּי
עַל חֲטָאִים :	לְהַתְּנִדוֹת	וְהַתְּגַבֵּר	עֲמֹד כְּגִבֹר
עַל פְּשָׁעִים :	לְכַפֵּר	בְּכַבֵּד רֹאשׁ	יְהִי אֵל דְּרַשׁ
נִפְלְאִים :	מִמֶּנּוּ	לֹא נַעֲלָם	כִּי לְעוֹלָם
הֵם נִקְרָאִים :	לְפָנֶינוּ	אֲשֶׁר יֵאמַר	וְכָל מֵאֲמָר
עַל בְּנִים :	כְּרַחֵם אָב	הוּא יִרְחַם	הַמְרַחֵם

אֶתְּאֵנוּ עַל שְׂמַךְ . יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמַךְ :
 בְּעֵבֹר שְׂמַךְ . כִּי אֵל מְלֶכֶךָ חַנוּן וְרַחוּם שְׂמַךְ :
 שְׂמַךְ נִקְרָא עֲלֵינוּ . יְיָ אֱלֹהֵינוּ :
 שְׂמַךְ נִקְרָא בְּקִרְבָּנוּ . אֵל תִּנְיַחֲנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :
 אֱלֹהֵינוּ בּוֹשָׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ . וְנִכְלַמְנוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ :
 אֵין לָנוּ פֶה לְהִשְׁבִּיב . וְלֹא מִצַּח לְהַרִים רֹאשׁ :
 כִּי רַבּוּ מְשׁוּבוֹתֵינוּ . לֶךָ חֲטָאֵנוּ :
 חֲטָאֵנוּ עִם אֲבוֹתֵינוּ . הִעֲוִינוּ הִרְשָׁעֵנוּ :
 מֵהַ נֵאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . מֵהַ נִדְבַר וּמֵהַ נִצְטַדֵּק :
 מֵהַ נֵאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם . וּמֵהַ נִסְפַר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחַקִּים :
 הֲלֹא הַנְּסַתְרוֹת וְהַנְּגִלוֹת אֶתְּהָ יוֹדֵעַ :

אֶתְּהָ יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם . וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל חַי :
 אֶתְּהָ חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי בְטָן . רוּאָה כְּלִיּוֹת וְלֵב :
 אֵין דְּבַר נַעֲלָם מִמֶּךָ . וְאֵין נִסְתָר מִנְּגִיד עֵינֶיךָ :
 אִם עֲוִינֵנוּ עָנוּ בָנוּ . יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמַךְ :
 אִם עוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהִי . אֲדַנִּי מִי יַעֲמֹד :
 כִּי עֲמָדָה הַסְּלִיחָה . לְמַעַן תִּגְרָא :
 כִּי עֲמָדָה מְקוֹר חַיִּים . בְּאוֹרְךָ נִרְאָה אוֹר :
 כִּי לֹא עַל צְדָקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ . כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הִרְבִּים :

לקט פסוקים

שִׁמְעֵ תְּפִלָּה עֲדִיף כָּל בָּשָׂר יְבוֹאוּ: יְבוֹא כָּל בָּשָׂר לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ יי: יְבוֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ: בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוּוּ וְנִכְרַעַה נְבִרְכָה לְפָנֶי יי עֲשֵׂנוּ: נְבוֹאָה לְמִשְׁפָּנוֹתֶיךָ נִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַדָּם רְגִלְיוֹ: בָּאוּ שְׁעָרֶיךָ בְּתוֹדָה חֲצֵרֶתֶיךָ בְּתֵהֵלָה הוֹדוּ לוֹ בְּרִכּוֹ שְׁמוֹ: וְאַנְחֵנוּ בְּרַב חֲסִדֶיךָ נְבוֹא בֵיתֶךָ נִשְׁתַּחֲוּוּ אֶל הַיְכָל קִדְשֶׁךָ בִּירְאָתֶךָ:

הִנֵּה בְּרִכּוֹ אֶת יי כָּל עַבְדֵי יי הַעֲמִידִים בְּבֵית יי בְּלִילוֹת: שְׂאוּ יְדָכֶם קִדְשׁ וּבְרִכּוּ אֶת יי: רוּמְמוֹ יי אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לְהַדָּם רְגִלְיוֹ קְדוֹשׁ הוּא: רוּמְמוֹ יי אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר קִדְשׁוֹ כִּי קְדוֹשׁ יי אֱלֹהֵנוּ: הַשְׁתַּחֲוּוּ לַיְי בְּהַדְרַת קִדְשׁ חִילוֹ מִפְּנֵי כָּל-הָאָרֶץ: נִשְׁתַּחֲוּוּ אֶל הַיְכָל קִדְשֶׁךָ וְנוֹדָה אֶת שִׁמְךָ עַל חֲסִדֶיךָ וְעַל אֲמִתֶּךָ כִּי הִגְדַּלְתָּ עַל כָּל שִׁמְךָ אֲמִרְתֶּךָ:

יי אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי כְמוֹד חֲסִין יְהִי וְאַמוּנָתֶךָ סְבִיבוֹתֶיךָ: כִּי מִי בְּשַׁחַק יַעֲרֶךָ לַיְי יְדָמָה לַיְי בְּבִנְי אֱלִים: כִּי גְדוֹל אַתָּה וְעֵשָׂה נִפְלְאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבָדָד: כִּי גְדוֹל מֵעַל שָׁמַיִם חֲסִדֶיךָ וְעַד שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ: גְדוֹל יי וּמְהַלֵּל מְאֹד וְלִגְדֻלְתּוֹ אֵין חֶקֶר: כִּי גְדוֹל יי וּמְהַלֵּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים: כִּי אֵל גְדוֹל יי וּמְלֶךְ גְדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים: אֲשֶׁר מִי אֵל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיךָ וְכַגְבוּרְתֶּךָ:

לְכוּ נְרַנְנָה לַיְי נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: צִדֵּק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כְּסֵאֶךָ חֲסֵד וְאַמֶּת יִקְדָּמוּ פָּנֶיךָ: אֲשֶׁר יַחְדּוּ נִמְתִּיק סוּד בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרִגְשׁ: אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם וְהוּא עֹשֶׂהוּ וַיַּבְשֵׁת יַדָּיו יַצְרוּ: אֲשֶׁר בִּגְדוֹ נִפְשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר אִישׁ:

הַנְּשַׁמָּה לְךָ וְהַגּוֹף פֶּעֶלְךָ חוֹסֶה עַל עֲמֻלְךָ: הַנְּשַׁמָּה לְךָ. וְהַגּוֹף שֶׁלְךָ יי עֹשֶׂה לְמַעַן שִׁמְךָ: אֲתָאנוּ עַל שִׁמְךָ יי, עֹשֶׂה לְמַעַן שִׁמְךָ: בְּעִבּוֹר כְּבוֹד שִׁמְךָ כִּי אֵל חַנוּן וְרַחוּם שִׁמְךָ: לְמַעַן שִׁמְךָ יי וְסַלַּחְתָּ לְעוֹנָנוּ כִּי רַב הוּא:

פיוטי הסליחות וי"ג מידות הרחמים

פיוט א: אדון הסליחות (מנהג עדות ספרד והמזרח)

בַּחַן לְכַבּוֹת דוֹבֵר צְדָקוֹת	אֲדוֹן הַסְּלִיחוֹת גּוֹלָה עֲמֻקּוֹת
-------------------------------------	--

חֲטֵאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ:

וְתִיק בְּנַחֲמוֹת חוֹקֵר כְּלִיּוֹת	הַדּוֹר בְּנַפְלָאוֹת זוֹכֵר בְּרִית אֲבוֹת
---	--

חֲטֵאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ:

יֹדֵעַ כָּל נִסְתָּרוֹת לוֹבֵשׁ צְדָקוֹת	טוֹב וּמְטִיב לְבָרִיּוֹת כּוֹבֵשׁ עֲוֹנוֹת
---	--

חֲטֵאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ:

נוֹרָא תְהִלּוֹת עוֹנֶה בְּעֵת צָרוֹת	מְלֵא זְכוּיֹת סוֹלֵחַ עֲוֹנוֹת
--	------------------------------------

חֲטֵאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ:

צוֹפֵה עֲתִידוֹת רוֹכֵב עֲרֵבוֹת תָּמִים דְּעוֹת	פוֹעֵל יְשׁוּעוֹת קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת שׁוֹמֵעַ תַּפִּלוֹת
--	---

חֲטֵאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ:

אֵל רַחוּם שְׁמֶךָ. אֵל חַנוּן שְׁמֶךָ. אֵל אַרְךְ אַפִּים שְׁמֶךָ.
מְלֵא רַחֲמִים שְׁמֶךָ. בְּנוּ נִקְרָא שְׁמֶךָ. יְיָ עֲשֵׂה לַמְעַן שְׁמֶךָ.

כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים אָנוּ בְּטוֹחִים. וְעַל צְדָקוֹתֶיךָ אָנוּ נִשְׁעָנִים. וְלִסְלִיחוֹתֶיךָ אָנוּ מְקוּיִם. וְלִישׁוּעָתֶךָ אָנוּ מְצַפִּים:

אֵל-אַרְךְ אַפִּים אַתָּה. וּבַעַל הַרַחֲמִים נִקְרָאתָ. וְדַרְךְ תִּשׁוּבָה הוֹרִיתָ. גְּדֹלַת רַחֲמֶיךָ וְחֶסְדֶּיךָ תִּזְכֹּר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְזֵרַע דְּיִדְיָךָ. תִּפְּן אֱלֵינוּ בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַרַחֲמִים. בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה פְּנִיךָ נִקְדָּם, כִּהוֹדֵעַתָּ לְעֵנֹ מִקִּדָּם. מִחֲרוֹן אַפְּךָ שׁוּב, כְּמוֹ בְּתוֹרַתְךָ כְּתוּב. וּבְצַל כְּנָפֶיךָ נִחְסֶה וְנִתְלוֹן, כִּיֹּם וַיֵּרָד יְיָ בְּעַנְנוֹ. תַּעֲבֵר עַל פְּשַׁע וְתִמְחָה אִשָּׁם, כִּיֹּם וַיִּתְצַב עִמּוֹ שָׁם. תִּאֲזִין שׁוֹעֲתֵנוּ וְתִקְשִׁיב מִנוּ מֵאֵמֶר, כִּיֹּם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְיָ. וְשֵׁם נֶאֱמַר:

וַיַּעֲבֵר יְיָ עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא

יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אַרְךְ אַפִּים וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת, נִצֵּר חֶסֶד לְאֱלֹפִים נִשְׂא עוֹן וּפְשַׁע וְחִטָּאָה וְנִקְהָ.

וְסִלַחְתָּ לְעֹנְנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתֵּנוּ. סָלַח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטְאָנוּ. מָחַל לָנוּ מִלִּכְנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אֵתָה אֲדַנִּי טוֹב וְסִלַּח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קִרְאִיךָ:

בְּרַחֵם אֵב עַל בְּנֵים כִּן תִּרְחַם יְיָ עָלֵינוּ: לִיְיָ הִישׁוּעָה עַל עַמְּךָ בְּרִכְתֶּךָ סֵלָה: יְיָ צַבָּאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: יְיָ צַבָּאוֹת אֲשֶׁר־י אֲדָם בְּטַח בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה. הַמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קִרְאָנוּ:

סָלַח נָא לְעֹון הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חֶסֶדְךָ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָ: וְשֵׁם נֶאֱמַר:

וַיֹּאמֶר יְיָ סִלַּחְתִּי כִּדְבָרְךָ:

פיוט ב' : במוצאי מנוחה (מנהג פולין ואשכנז לליל הסליחות הראשון במוצאי שבת)

בְּמוֹצָאֵי מְנוּחָה קִדְמָנוּךָ תְּחַלֶּה. הַט אֲזַנְךָ מִמְרוֹם יוֹשֵׁב תְּהַלֶּה.
לְשִׁמְעֵ אֶל הַרְנָה וְאֶל הַתְּפִלָּה:

אֵת יָמִין עַז עוֹרְרָה לְעִשׂוֹת חֵיל. בְּצִדְקָה נֶעֱקֵד וְנִשְׁחַט תְּמוּרוֹ אֵיל. גְּנוּן נָא גִזְעוּ בְּזַעֲקֵתְם בְּעוֹד לַיִל:
לְשִׁמְעֵ אֶל הַרְנָה וְאֶל הַתְּפִלָּה:

דְּרוֹשׁ נָא דוֹרְשֵׁיךָ בְּדִרְשֵׁם פְּנִיךָ. הַדְּרִשׁ לָמוּ מִשְׁמֵי מְעוֹנְךָ. וּלְשׁוֹנֵת חֲנוּנִים אֶל תַּעֲלֵם אֲזַנְךָ:
לְשִׁמְעֵ אֶל הַרְנָה וְאֶל הַתְּפִלָּה:

רְצֵה עֲתִירְתֶּם בְּעַמְדָם בְּלִילוֹת. שְׁעָה נָא בְּרַצוֹן כְּקִרְבֹן כְּלִיל וְעוֹלוֹת. תִּרְאֵם נִסִּיךָ עוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת:
לְשִׁמְעֵ אֶל הַרְנָה וְאֶל הַתְּפִלָּה:

אֶל מְלֶךְ, יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, מִתְנַהֵג בְּחִסְדֵיךָ, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. וּמַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מִרְבֵּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כִרְעַתְּם תִּגְמַל. אֶל הוֹרִיתָ לָנוּ לִזְמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. זָכַר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּהוֹדֵעַתָּ לְעָנוּ מִקִּדְּם. כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: וַיִּרְדּוּ יְיָ בְּעָנָן וַיִּתְיַצַּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְיָ.

וַיַּעֲבֵר יְיָ עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא:

יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אֲרֹךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת, נִצֵּר חֶסֶד לְאַלְפִים נִשְׂא עוֹן וְפָשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקָּה.

וְסִלַּחְתָּ לְעֹנְנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתֵּנוּ: סָלַח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטְאָנוּ. מָחַל לָנוּ מִלִּכְנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ: כִּי אֵתָה אֲדַנִּי טוֹב וְסִלַּח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קִרְאִיךָ:

בְּרַחֵם אֵב עַל בְּנֵים כִּן תִּרְחַם יְיָ עָלֵינוּ: לִיְיָ הִישׁוּעָה עַל עַמְּךָ בְּרִכְתֶּךָ סֵלָה: יְיָ צַבָּאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: יְיָ צַבָּאוֹת אֲשֶׁר־י אֲדָם בְּטַח בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה. הַמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קִרְאָנוּ:

סָלַח נָא לְעֹון הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חֶסֶדְךָ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָ: וְשֵׁם נֶאֱמַר:

וַיֹּאמֶר יְיָ סִלַּחְתִּי כִּדְבָרְךָ:

פיוט ג': אנשי אמונה (מנהג ספרד ועדות המזרח)

אנשי אמונה אבדו. באים בכל מעשיהם :
גבורים לעמד בפרץ. דוחים את הגזרות :
היו לנו לחומה. ולמחסה ביום זעם :
זועכים אף בלחשם. חמה עצרו בשועם :
טרם קראו עניתם. יודעים לעתר ולרצות :
כאב רחמת למענם. לא השיבות פניהם ריקם :
מרב עונינו אבדנום. נאספו מנו בחטאינו :
סעו המה למנוחות. עזבו אותנו לאנחות :
פסו גודרי גדר. צמתו משיבי חמה :
קמים בפרץ אין. ראויים לרצות אפסו :
שוטטנו בארבע פנות. תרופה לא מצאנו :
שבנו אליך בבשת פנינו. לשחרך אל בעת סליחתנו :

אל ארך אפים אתה. ובעל הרחמים נקראת. ודרך תשובה הורית.
גדלת רחמיה וחסדיך תזכר היום ובכל יום לזרע ידידיך.
תפן אלינו ברחמים, כי אתה הוא בעל הרחמים.
בתחנון ובתפלה פניך נקדים, בהודעת לענו מקדום.
מחרון אפך שוב, כמו בתורתך כתוב.
ובצל כנפיך נחסה ונתלונן, כיום וירד יי בענו.
תעבר על פשע ותמחה אשם, כיום ויתיצב עמו שם.
תאזין שועתנו ותקשיב מנו מאמר, כיום ויקרא בשם יי. ושם נאמר :

ויעבר יי על פניו ויקרא

יי אל רחום וחנון, ארך אפים ורב חסד ואמת, נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה.
וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונתלתנו. סלח לנו אביך כי חטאנו. מחל לנו מלכנו כי פשענו. כי אתה
אדני טוב וסלח, ורב חסד לכל קראיך :
ברחם אב על בנים כן תרחם יי עלינו : ליי הישועה על עמך ברכתך סלה : יי צבאות עמנו משגב לנו
אלהי יעקב סלה : יי צבאות אשרי אדם בטח בך : יי הישועה. המלך יעננו ביום קראנו :
סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה ושם נאמר :

ויאמר יי סלחתי כדברך :

פיוט ד': אלהי צבאות יושב הכרובים (מנהג ספרד ועדות המזרח)

יי אלהי הצבאות יושב הכרובים.
 בטית לעמד שובו בנים שובבים.
 גשו נא אלי בדברים ערבים.
 דרשוני וחיו ימים רבים.
 הלא דבריד לעולם נצבים.
 ו גם אנחנו נשענים ונקרבים.
 זכרנו לחיים טובים.
 חננו בחסדיך הרבים.
 טוב אתה לרעים ולטובים.
 מינד פשוטה לקבל שבים.
 כי לא תחפץ במיתת חביבים.
 לכן אנחנו משכימים ומעריבים.
 מלך מהלל במחנות כרובים.
 נקנו מחטא ומכל חיובים.
 סלח לנו כי פשענו מרבים.
 עננו למען צורים החצובים.
 פתחי תשובה בל יהיו משלבים.
 צעקותינו לפניך יהיו נקרבים.
 קרבנו אליך חוצב להבים.
 רצנו פעולות פרים וכשבים.
 שבנו אליך נערים ושבים.
 תמוכים בטוחים על רחמיך הרבים.
 רחם תרחם עלינו צור שוכן מרומים.
 אל מלך יושב על כסא רחמים:

אל מלך, יושב על כסא רחמים, מתנהג בחסידות, מוחל עונות עמו. ומעביר ראשון ראשון. מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים. עושה צדקות עם כל בשר ורוח, לא כרעתם תגמל. אל הורית לנו לומר שלש עשרה. זכר לנו היום ברית שלש עשרה. כהודעת לענו מקדם. כמו שכתוב: וירד יי בענו ויתצב עמו שם, ויקרא בשם יי.

ויעבר יי על פניו ויקרא:

יי אל רחום וחנון, ארץ אפים ורב חסד ואמת, נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה. וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: סלח לנו אבינו כי חטאנו. מחל לנו מלכנו כי פשענו: כי אתה אדני טוב וסלח, ורב חסד לכל קראיך:

כרחם אב על בנים כן תרחם יי עלינו: ליי הישועה על עמך ברכתך סלה: יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות אשרי אדם בטח בך: יי הישועה. המלך יעננו ביום קראנו:

סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה: ושם נאמר:

ויאמר יי סלחתי כדברך:

פיוט ה': מחזור כוונת הלב

בגמר שנת מאזן לחשבונות הנפש אפתח את סגר לבי ואתנודה :
אם חרוצים ממני רעבו לקחם, אם גבורים ממני נקטלו בקרב,
ותמימים ממני נתחייבו בדין
לא בזכותי עומד אני היום בין החיים.
אם אספר כל פריסת שלום שקבלתי,
אם אמנה כל שעת רעות שנטלתי, ואסכם הכל לפרעון בדין
הנה גדול החוב שחב אני לאחרים.
ולו ידעתי במי פגעתי בהשח הדעת,
ולו זכרתי את מי הכלמתי בלי שים לב,
והעמדי כל אלה מנגדי בתובעים לדין
כי אז גדול היה חובי כפלים,
ולא יכלתי לשלמו.
מי יתנני ראוי לחיות בצלם אל.
לחוש רגשות-זולת כרגשותי.
מי יתן וראיתי דרך ישרים לפני –
כי יש אלהים שפטים בארץ!

חנוך יעקבזן

אל מלך, יושב על כסא רחמים, מתנהג בחסידות, מוחל עונות עמו. ומעביר ראשון ראשון. מרבה
מחילה לחטאים וסליחה לפושעים. עושה צדקות עם כל בשר ורוח, לא כרעתם תגמל. אל הורית
לנו לומר שלש עשרה. זכר לנו היום ברית שלש עשרה. כהודעת לענו מקדם. כמו שכתוב: וירד יי
בענו ויתיצב עמו שם, ויקרא בשם יי.

ויעבר יי על פניו ויקרא:

יי אל רחום וחנון, ארף אפים ורב חסד ואמת, נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה.
וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: סלח לנו אבינו כי חטאנו. מחל לנו מלכנו כי פשענו: כי אתה
אדני טוב וסלח, ורב חסד לכל קראיך:

סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה: ושמ נאמר:

ויאמר יי סלחתי כדברך:

פיוט ו': וידוי (מחזור כוונת הלב)

אָטמנו	אַזנינו מוֹעֲקוֹת דָּל אֶמְלָל
בָּזְנוּ	לִישָׁר דָּרָךְ וּנְקִי כַפַּיִם
גָּבַהּ	לְבַנּוּ
דְּחִינוּ	דָּרָךְ אֶרֶץ מִחִינּוּ
הִסְכַּמְנוּ	עִם בְּעַלֵי מֵאָה
וּתְרַנוּ	עַל הַקְדָּשָׁה
זָבַחְנוּ	לְעֵגֶל הַזֶּהָב
חֲרַטְנוּ	עַל דְּגָלְנוּ "רַק בַּחִיל וְרַק בְּלַחֵ"
טַחְנוּ	תִּפְּל אֶת חַדְרֵי לְבַבְנוּ
יִכְלְנוּ	אֵד לֹא רָצִינוּ
קָרִינוּ	בּוֹר לְתַמִּימֵי דָרָךְ
לְטַשְׁנוּ	עַיִן אֶל זוֹלָתְנוּ
מִהָרְנוּ	לְהָרִים קוֹל וְיָד
נִצְלְנוּ כָּל	הַזְדַּמְנוֹת לְנִצַּל
סָמְכְנוּ	עַל עֲצָמְנוּ
עִבְדְנוּ	אֱלִילֵי נֶכֶר
פָּחַדְנוּ	לְהַכְרִיז עַל הָאֱמֶת בְּקוֹל
צַחֲקֵנוּ	וְלַעֲגוּ לְרֵשׁ
קִדְשְׁנוּ	אֶת הַחוֹל וְאֶת הַחֶמֶר
רָאִינוּ	וְלֹא הִעַדְנוּ
שָׁכַחְנוּ	אֶת שְׁלֹא נָעַם לָנוּ לְזָכֹר
תִּפְּשְׁנוּ	מִרְבָּה - לֹא תִפְּשְׁנוּ

הרב מרדכי רותם

אל אַרְךְ אַפִּים אַתָּה. וּבַעַל הַרְחָמִים נִקְרָאת. וְדָרָךְ תִּשְׁוֶבֶה הוֹרִית. גִּדְלַת רַחֲמֶיךָ וְחִסְדֶיךָ תִּזְכֹּר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְזֵרַע יְדִידֶיךָ. תִּפְּן אֱלִינוּ בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַרְחָמִים. בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה פְּנִיךָ נִקְדָּם, כְּהוֹדַעְתָּ לְעֵנוּ מִקְדָּם. מִחֲרוֹן אַפָּךְ שׁוּב, כְּמוֹ בְּתוֹרַתְךָ כְּתוּב. וּבְצַל כְּנַפֶיךָ נַחֲסֶה וְנִתְלוֹנוּ, כִּיֹּם וַיֵּרָד יְיָ בְּעַנָּן. תַּעֲבֹר עַל פְּשַׁע וְתִמְחָה אִשָּׁם, כִּיֹּם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם. תִּאֲזִין שׁוֹעֲתֵנוּ וְתִקְשִׁיב מִנוּ מֵאֲמָר, כִּיֹּם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְיָ. וְשֵׁם נִאֲמָר:

וַיַּעֲבֹר יְיָ עַל פְּנֵינוּ וַיִּקְרָא

יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אַרְךְ אַפִּים וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת, נִצַּר חֶסֶד לְאֵלִפִּים נִשְׂא עוֹן וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְהָה. וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וְלַחַטָּאתֵנוּ וְנִחַלְתָּנוּ. סִלַּח לָנוּ אֲבִיךָ כִּי חַטָּאנוּ. מַחֵל לָנוּ מִלְכָּנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח, וְרַב-חֶסֶד לְכָל קַרְאִיךָ:

כָּרַחַם אֵב עַל בָּנִים כִּן תִּרְחַם יְיָ עָלֵינוּ: לִיְיָ הִישׁוּעָה עַל עַמֶּךָ בְּרִכְתְּךָ סֵלָה: יְיָ צַבָּאוֹת עֲמָנוּ מִשָּׁנָב לָנוּ
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: יְיָ צַבָּאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטֹחַ בְּךָ: יְיָ הוֹשִׁיעָה. הַמְלִיךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם-קִרְאָנוּ:

סֵלַח נָא לַעֲזוֹן הָעַם הַזֶּה כְּגִדְל חֲסִדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה לָעַם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָ: וְשֵׁם נֹאמֵר:

וַיֹּאמֶר יְיָ סֵלַחְתִּי כִּדְבָרְךָ:

פיוט ז' סוף אלול (אוגדן הסליחות "פתח לנו שער")

מחזור התפלות נוטף דבש	בין רנה לתפלה
שפתיים אוספות תאוזה	אתפנה
אני שוב את נפשי מענה:	אתפנם
אולי השנה	לקשבון הייתי
בין פיוט לנדוי	לקשבון אהיה.

הרב גיל נתיב

אֵל מְלֶךְ, יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוֹת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. וּמַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן. מְרַבֵּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשֶׂר וְרוּחַ, לֹא כָרַעְתָּם תִּגְמַל. אֵל הוֹרִיתָ לָנוּ לִזְמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. זָכַר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּהוֹדַעְתָּ לָעָנוּ מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שְׁכַתוֹב: וַיֵּרַד יְיָ בָּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ.

וַיַּעֲבֵר יְיָ עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא:

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן, אֲרָךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת, נִצַּר חֶסֶד לְאַלְפִים נִשְׂא עוֹן וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקָּה.

וְסִלַּחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וְלַחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתֵּנוּ: סֵלַח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטְאָנוּ. מִחַל לָנוּ מִלְּכָנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ: כִּי אָתָּה אֲדַנִּי טוֹב וְסֵלַח, וְרַב חֶסֶד לְכָל-קִרְאֶיךָ:

סֵלַח נָא לַעֲזוֹן הָעַם הַזֶּה כְּגִדְל חֲסִדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה לָעַם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָ: וְשֵׁם נֹאמֵר:

וַיֹּאמֶר יְיָ סֵלַחְתִּי כִּדְבָרְךָ:

פיוט ח': שבט יהודה בדחק ובצער (נוסח ספרד ועדות המזרח, הקדמת מזמור נא לסליחה היא כמנהג יהדות איטליה)

למנצח מזמור לְדוֹד בְּבּוֹא אֱלֹוֹ נָתַן הַנְּבִיא, כְּאֲשֶׁר בָּא אֶל בַּת שֶׁבַע. חֲנַנִי אֱלֹהִים כְּחֹסֶדְךָ כְּרַב רַחֲמֶיךָ מְחַה פְּשָׁעֵי. הָרַב כִּבְסָנִי מַעֲוֹנֵי, וּמַחְטָאֵתִי טְהַרְנִי. כִּי פְשָׁעֵי אֲנִי אֲדַע וְחַטָּאתִי נִגְדִי תִמִּיד. לָךְ לְבַדְּךָ חֲטָאתִי וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי לְמַעַן תִּצְדַּק בְּדַבְּרֶךָ, תִּזְכֶּה בְּשִׁפְטֶךָ. הֵן בְּעוֹן חוֹלְלָתִי וּבְחַטָּא יַחֲמַתְנִי אִמִּי. הֵן אֲמַת חִפְצָת בְּטַחֲוֹת וּבִסְתֵם חֲכָמָה תוֹדִיעֵנִי. תַּחֲטָאֲנִי בְּאִזּוֹב וְאֶטְהַר, תִּכְבְּסָנִי וּמִשְׁלַג אֲלַבֵּן. תִּשְׁמִיעֵנִי שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, תִּגְלַנָּה עֲצָמוֹת דָּפִית. הִסְתַּר פְּנֶיךָ מִחַטָּאֵי, וְכָל עוֹנֹתֵי מְחַה. לֵב טְהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ נְכוֹן חֲדָשׁ בְּקִרְבִּי. אֵל תִּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ, וְרוּחַ קִדְשְׁךָ אֵל תִּקַּח מִמֶּנִּי. הַשִּׁיבָה לִי שְׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ, וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי. אֲלַמְּדָה פְּשָׁעִים דְּרַכֶּיךָ, וְחַטָּאִים אֲלִיד יִשׁוּבוּ. הַצִּילֵנִי מִדְּמַיִם אֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְשׁוּעָתִי, תִּרְנֹן לְשׁוֹנֵי צְדָקָתְךָ. אֲדַנִּי שְׁפָתֵי תִפְתַּח, וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ. כִּי לֹא תַחֲפֹץ זָבַח וְאֶתְנָה, עוֹלָה לֹא תִרְצֶה. זָבַחִי אֱלֹהִים רוּחַ נְשִׁבָרָה לֵב נְשִׁבָר וְנִדְבָה, אֱלֹהִים לֹא תִבְנֶה. הִיטִיבָה בְּרִצּוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן, תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם. אֲזִ תַחֲפֹץ זָבַחִי צְדָק עוֹלָה וְכִלִּיל, אֲזִ יַעֲלוּ עַל מִזְבְּחֶךָ פְּרִים.

שבט יהודה בדחק ובצער. הישאג ארנה ביער:
מקוים ישועתך אבות ובנים. הענייים והאביונים:
עמד בפרץ בל נהיה לשחק. למה יי תעמד ברחוק:
ינתך עד שערי מות הגיעה. יושב הכרובים הופיעה:
הבה לנו עזרת מצר. יי ה' תקצר:
...

קץ הנחתם גלה לגלותך. ישמח הר ציון תגלנה בנות יהודה:
שועתנו תעלה לשמי מרומים. אל מלך יושב על כסא רחמים:

אל מלך, יושב על כסא רחמים, מתנהג בחסידות, מוחל עונות עמו. מעביר ראשון ראשון. מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים. עושה צדקות עם כל בשר ורוח, לא כרעתם תגמל. אל הורית לנו לומר שלש עשרה. זכר לנו היום ברית שלש עשרה. כהודעת לענו מקדם. כמו שכתוב: וירד יי בענו ויתיצב עמו שם, ויקרא בשם יי.

יי אל רחום וחנון, ארץ אפים ורב חסד ואמת, נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחסאה ונקה.
וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: סלח לנו אבינו כי חטאנו. מחל לנו מלכנו כי פשענו: כי אתה אדני טוב וסלח, ורב חסד לכל קראיך:

סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה: ושם נאמר:

ויאמר יי סלחתי כדברך:

פיוט ט': יעירוני רעיוני / ר' יהודה הלוי (נוסח תימן)

יעירוני רעיוני
וסוד לבי ומשאלו
הגות דברי תחנוני
בזמרת אל ומהללו
ולא אתן שנת לעיני
חצות לילה בגללו
לחזות בנעם יי
ולבקר בהיכלו.

הקיצותי ואחשב
מי הוא אשר הקיצני
והנה קדוש יושב
תהלותיו האיציני
ונתן באזני קשב
וחזקני ואמצני
וכל עוד רוחי השב
אברך אשר יעצני
צור אשר הנשמה לו
והגויה מפעלו

הנה עבד עבדים
לפני מלך מלכים
עומד ונדיו כבדים
ודמעיו נהלכים
לך יצרינו נעבדים
בעוד חיינו נמשכים
וכל אבריו מודים
ומתודים ומברכים
סלח לרע מעללו
אשר כחול משקלו.

אל ארף אפים אתה. ובעל הרחמים נקראת. ודרף תשובה הורית.
גדלת רחמיה וחסדיה תזכר היום ובכל יום לזרע ידידי.
תפן אלינו ברחמים, כי אתה הוא בעל הרחמים.
בתחנון ובתפלה פניך נקדם, כהודעת לענו מקדם.
מחרון אפך שוב, כמו בתורתך כתוב.
ובצל כנפיך נחסה ונתלונן, כיום וירד יי בענו.
תעבר על פשע ותמחה אשם, כיום ויתיצב עמו שם.
תאזין שועתנו ותקשיב מנו מאמר, כיום ויקרא בשם יי. ושם נאמר:

ויעבר יי על פניו ויקרא

יי אל רחום וחנון, ארף אפים ורב חסד ואמת, נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה.

וְסִלַחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתֵּנוּ. סִלַּח לָנוּ אֲבִיךָ כִּי חָטְאֵנוּ. מִחַל לָנוּ מִלִּכְנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אַתָּה
אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח, וְרַב חַסֵּד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

כָּרַחֵם אֵב עַל בְּנֵים כִּן וְתִרְחַם יְיָ עָלֵינוּ: לִיְיָ הִישׁוּעָה עַל עַמְּךָ בְּרִכְתֶּךָ סֵלָה: יְיָ צַבָּאוֹת עֲמָנוּ מִשָּׁגֵב לָנוּ
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה: יְיָ צַבָּאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח בְּךָ: יְיָ הוֹשִׁיעָה. הַמְלִיךָ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קוֹרְאֵנוּ:

סִלַּח נָא לְעוֹן הַעַם הַזֶּה כְּגִדְל חֶסֶדְךָ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה לְעַם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנּוֹחַ: וְשֵׁם נֶאֱמַר:

וַיֹּאמֶר יְיָ סִלַּחְתִּי כְּדָבָרְךָ:

פיוט י': אתוודה על עבירות (נוסח ספרד ועדות המזרח)

רבוננו של עולם! אַתְּוֹדָה על עֲבֵרוֹת קלוֹת וְחַמּוּרוֹת. בְּלִילָה לְסוֹף אֲשֵׁמוּרוֹת:
יִצְרִי עֲלִילוֹת בְּרִשָׁע לְהִתְעוֹלֵל. שׁוֹמֵר מֵה מְלִילָה שׁוֹמֵר מֵה מְלִיל:
לְבִי וְעֵינַי לְחֹטֵא יֵאוֹתוּ. וַיּוֹם וְלִילָה לֹא יִשְׁבְּתוּ:
וַיִּשְׂאֵר אֲבָרַי לְעֲשׂוֹת הַרַע בְּעֵינַיִךְ יִתְלַחֲשׁוּ. כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה תִּמְיֵד לֹא יִחָשׂוּ:
וַיַּעַן אֲשֶׁר עָבַרְתִּי עַל מִצְוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. מִי יִתֵּן וְאִשְׁחָה בְּכָל לַיְלָה מִטְּתִי, בְּדַמְעוֹתַי
עַרְשֵׁי אֲמָסָה:
אוּלַי יִשְׁמַע קוֹל בְּכַיִי נוֹרָא עֲלִילָה. יוֹם צַעֲקוֹתַי בְּלִילָה:
אֶקְרָא יוֹמָם וְאָרִים קוֹלִי עַל פְּשָׁעַי וּמַעֲלִי. וְלַיְלָה וְלֹא דוֹמְיָה לִי:
אֵת מִקְצַת חֹטְאֵי אֲנִי מוֹזְכִּיר לְפָנֶיךָ עֲתִידוֹת. לַיְלָה אֶקְוִים לְהוֹדוֹת:
וְאוֹדָה עֲלֵי פְשָׁעַי וַיְזַדְוִנִי. הַלִּילָה הַזֶּה לִּי:

אֵל מְלֹךְ, יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים, מִתְנַהֵג בְּחִסְדוֹת, מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. וּמַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מִרְבָּה
מְחִילָה לְחֹטְאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בְּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כִרְעָתָם תִּגְמַל. אֵל הוֹרִיתָ
לָנוּ לזִמְרָה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. זָכַר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּהוֹדֵעַתָּ לָעָנּוּ מִקִּדְּם. כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב: וַיִּרְדּוּ יְיָ
בְּעָנּוּ וַיִּתְיַצֵּב עַמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ.

וַיַּעֲבֵר יְיָ עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא:

יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנוּן, אֶרְךָ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת, נֹצֵר חֶסֶד לְאַלְפִים נִשְׂא עוֹן וּפְשָׁע וְחֹטְאָה וְנִקְהָה.
וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וְלִחֹטְאֵתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ: סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חֹטְאֵנוּ. מִחַל לָנוּ מִלְּכָנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ: כִּי אֵתָה
אֲדַנִּי טוֹב וְסִלַּח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קִרְאִיךָ:
סִלַּח נָא לָעוֹן הַעֵם הַזֶּה כְּגִדְל חֶסֶדְךָ וְכִאֲשֶׁר נִשְׂאֵתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּחָה: וְשֵׁם נִאֲמַר:

וַיֹּאמֶר יְיָ סִלַּחְתִּי כְּדָבָרְךָ:

פסוקי זכרונות

זָכַר רַחֲמֶיךָ יי וַחֲסָדֶיךָ כִּי מַעֲוֹלָם הֵמָּה: זָכַרְנוּ יי בְּרַצוֹן עִמָּךְ פִּקְדָנוּ בִישׁוּעָתֶךָ: זָכַר עֲדַתְךָ קִנִּיתָ קָדָם גְּאֻלְתָּ שֶׁבֶט נִחַלְתָּ הֵר צִיּוֹן זֶה שְׁכֵנֶת בּוֹ: זָכַר יי חַבְתָּ יְרוּשָׁלַיִם אֲהַבְתָּ צִיּוֹן אֵל תִּשְׁפַח לְנַצַּח: אֲתָה תִקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי עַתָּה לַחֲנֹנָה כִּי בָא מוֹעֵד:

זָכַר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ וּבְיַד בְּרִית אֱלֹהִים אֲרַבָּה אֶת זְרַעְכֶם כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֲתָן לְזַרְעֶכֶם וְנָחֳלוּ לָעָלָם: זָכַר לְעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אֵל תַּפֵּן אֵל קָשִׁי הָעַם הַזֶּה וְאֵל רָשָׁעוֹ וְאֵל חַטָּאתוֹ: זָכַר-לָנוּ בְרִית אֲבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֵף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֵף אֶת-בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר:

זָכוֹר לָנוּ בְרִית רֵאשׁוֹנִים כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ: וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רֵאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְּם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם הַלְהִיּוֹת לָהֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יי: עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ: וְאֵף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתְם בְּאֶרֶץ אֲבִיְהִים לֹא מֵאֲסֻתִּים וְלֹא גְעֻלְתִּים לְכַלְתֶּם לְהַפְרֵי בְרִיתִי אֲתָם כִּי אֲנִי יי אֱלֹהֵיְהֶם: הִשָּׁב שְׁבוּתָנוּ וְרַחֲמָנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב: וְשָׁב יי אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֵךָ וְשָׁב וּקְבַצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפִּיצְךָ יי אֱלֹהֶיךָ שְׁמָה: קַבֵּץ נִדְחָנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב: אִם-יִהְיֶה נִדְחָךְ בְּקִצָּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבָּצְךָ יי אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ:

מַחַה פְּשַׁעֵינוּ כָּעַב וְכָעַנְנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב: מַחִיתִי כָעַב פְּשַׁעֶיךָ וְכָעַנְנוּ חַטָּאתֶיךָ שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶיךָ: מַחַה פְּשַׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ: אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מַחַה פְּשַׁעֶיךָ לְמַעַנִי וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזָכֹר: הַלְבֹּן חַטָּאֵינוּ פִּשְׁלֹג וְכַצֵּמֶר כְּמָה שֶׁכָּתוּב: לָכֵן נָא וְנִנְכַחְהָ יֹאמֵר יי אִם יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם כְּשָׁנִים כְּפִשְׁלֹג וְלִבְנֵינוּ אִם נִאֲדִימוּ כְּתוֹלַע כַּצֵּמֶר יִהְיוּ: זָרֵק עֲלֵינוּ מִים טְהוֹרִים וְטַהַרְנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב: וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהַר אֶתְכֶם: רַחֵם עֲלֵינוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתָנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב: כִּי אֵל רַחוּם יי אֱלֹהֶיךָ לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יִשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁפַח אֶת בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם:

מוֹל אֶת לִבְבָנוּ לְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב: וּמַל יי אֱלֹהֶיךָ אֶת לִבְבְּךָ וְאֶת לִבְבֵּךְ זָרַעְךָ לְאַהֲבָה אֶת יי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַמְצֵא לָנוּ בְּבִקְשָׁתָנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב: וּבִקְשָׁתְּךָ מִשָּׁם אֶת יי אֱלֹהֶיךָ וּמֵצֵאתָ כִּי תִדְרָשׁוּנוּ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ: תְּבַיְאֵנוּ אֵל הֵר קִדְשֶׁךָ וּשְׁמַחְנוּ בְּבֵית תְּפִלָּתְךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב: וְהִבִּיאֹתִים אֵל הֵר קִדְשִׁי וּשְׁמַחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי, עוֹלְתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרַצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים:

פסוקי "שמע קולנו"

נוהגים לפתוח את ארון הקודש ולעמוד.

שִׁמַע קוֹלָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עֲלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן אֶת תְּפִלָּתָנוּ: הִשְׁיִבְנוּ יי אֱלֹהֶיךָ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יְמֵינוּ בְּקָדָם: אֲמַרְנוּ הַאֲזִינָה יי בִּינָה הַגִּיגָנוּ: יִהְיוּ לְרַצוֹן אֲמָרֵי פִנוּ וְהִגִּיוֹן לִבְנוּ לְפָנֶיךָ יי צוּרֵנוּ וְגֹאֲלָנוּ: אֵל תִּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קִדְשְׁךָ אֵל תִּקַּח מִמָּנוּ: אֵל תִּשְׁלִיכֵנוּ לְעַתָּה זְקֵנָה כְּכֹלֹת כַּחֲנוּ אֵל תַּעֲזָבֵנוּ: אֵל תַּעֲזָבֵנוּ יי, אֱלֹהֵינוּ אֵל תִּרְחַק מִמָּנוּ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה וְיֵרָאוּ שְׁנֵאֵינוּ וַיִּבְשׁוּ כִּי אֲתָה יי עֲזַרְתָּנוּ וְנַחַמְתָּנוּ: כִּי לֶךְ יי הוֹחֵלְנוּ, אֲתָה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ:

סוגרים את הארון

וידוי

אומרים הווידוי בעמידה.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תְּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאֵל תִּתְעַלֵּם מִתְחַנְּתֵנוּ שְׂאִין אָנוּ עֲזֵי פָּנִים וְקָשִׁי עֲרֹף לֹמֵר לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטְאוּ אָבֶל אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חָטְאוּ:

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבְרַנוּ דְּפִי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חִמְסְנוּ. טָפְלָנוּ שִׁקְרָ: יַעֲצֵנוּ רַע. כָּזַבְנוּ. לָצַנוּ. מֵרְדְּנוּ. נֹאצְנוּ. סָרְדְנוּ. עֵוִינוּ. פִּשְׁעֵנוּ. צָרְדְנוּ. קִשְׁיֵנוּ עֲרָף. רִשְׁעֵנוּ. שִׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲוִינוּ. תַּעֲתֵעֵנוּ:

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ:

הִרְשַׁעְנוּ וּפִשְׁעֵנוּ לָכֵן לֹא נוֹשַׁעְנוּ וְתוֹן בְּלַבְנוּ לַעֲזוֹב דָּרְךָ רָשָׁע וְחִישׁ לָנוּ יִשְׁע. כִּפְתּוֹב עַל יַד נְבִיאָךָ יַעֲזוֹב רָשָׁע דָּרְכוּ וְאִישׁ אֶן מִחֻשְׁבֹּתָיו וְיִשָּׁב אֵל יי וִירַחֲמֵהוּ וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוֹחַ:

נפילת אפיים (תפילה ווידוי אישי)

נוהגים להניח הראש המורכן על אמת היד ולומר תפילה אישית. לפני נפילת אפיים מקדימים את תחינת דוד:

וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵל גֹּד, צַר לִי מְאֹד, נִפְלָה נָא בְּיַד יי, כִּי רַבִּים רַחֲמוּ, וּבְיַד אָדָם אֵל אֶפְלָה:

לאחר נפילת אפיים נוהגים לומר:

רַחוּם וְחַנוּן חָטְאוּתִי לְפָנֶיךָ. יי מְלֹא רַחֲמִים. רַחֵם עָלַי וְקַבֵּל תְּחִנּוּתִי: יי אֵל בְּאִפְךָ תּוֹכִיחֵנִי וְאֵל בְּחַמְדְּךָ תִּיַסְרֵנִי. חַנּוּן יי כִּי אֶמְלַל אֲנִי, רַחֲמָנִי יי כִּי נִבְהָלוּ עֲצָמַי. וְנִפְשִׁי נִבְהָלָה מְאֹד וְאַתָּה יי עַד מָתַי. שׁוֹבָה יי חֲלִצָה נַפְשִׁי, הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חֲסִדְּךָ. כִּי אִין בַּפִּמּוֹת זִכְרְךָ, בְּשִׂאוֹל מִי יוֹדָה לְךָ. יַגְעִתִּי בְּאַנְחָתִי, אֲשַׁחָה בְּכָל לִילָה מִטּוֹתִי, בְּדַמְעָתִי עֲרָשִׁי אֲמַסָּה. עֲשֵׂשָׁה מִכַּעַס עֵינַי, עֲתַקָּה בְּכָל צוּרְרִי. סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל פְּעֻלֵי אֶן כִּי שָׁמַע יי קוֹל בְּכִי. שָׁמַע יי תְּחִנָּתִי, יי תְּפִלָּתִי יִקַּח. יִבְשׁוּ וְיִבְהָלוּ מְאֹד כָּל אֲיָבִי, יִשְׁבוּ יִבְשׁוּ רַגְע:

שְׂכִינָה מְקוֹר חַיִּינוּ (נוסח מחזור כוונת הלב)

שְׂכִינָה מְקוֹר חַיִּינוּ – שְׁמַעֵי קוֹלְנוּ חוּסֵי וְרַחֲמֵי עֲלֵינוּ.
שְׂכִינָה מְקוֹר חַיִּינוּ - זְכָרֵי כִי בְּנֵיךָ וּבְנוֹתֶיךָ אֲנַחְנוּ.
שְׂכִינָה מְקוֹר חַיִּינוּ - חֲנֻכֵי אוֹתְנוּ לְהַפִּיר בְּמַגְבְּלוֹתֵינוּ.
שְׂכִינָה מְקוֹר חַיִּינוּ - הַדְרִיכֵי אוֹתְנוּ בְּדַרְכֵי נֹעַם.
שְׂכִינָה מְקוֹר חַיִּינוּ - לְמַדֵּי אוֹתְנוּ רַחֲמִים וְצַדִּיקָה.
שְׂכִינָה מְקוֹר חַיִּינוּ - עֲשֵׂי לְמַעַן הַנְּאֻבְקִים לְשָׁלוֹם וּלְצַדִּיק.
שְׂכִינָה מְקוֹר חַיִּינוּ - הַפְּכֵי אֲבָלְנוּ לְשִׁשׁוֹן וְיִגְוֵנוּ לְשִׁמְחָה.
שְׂכִינָה מְקוֹר חַיִּינוּ - בְּרַכֵּי אֲדַמְתְּנוּ וְכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ.
שְׂכִינָה מְקוֹר חַיִּינוּ - קַבְּצֵי בְּנֵיךָ מֵאַרְבַּע כְּנַפּוֹת הָאָרֶץ לְגְבוּלָם.
שְׂכִינָה מְקוֹר חַיִּינוּ - הַשְּׁלִימֵי בְּנֵיךָ יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָׁנוּ.
שְׂכִינָה מְקוֹר חַיִּינוּ - תְּנֵי שָׁלוֹם בְּאַרְץ.

אלוהינו שבשמים (נוסח עדות ספרד והמזרח)

אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם שְׁמַע קוֹלְנוּ וְקַבֵּל תְּפִלָּתְנוּ בְּרָצוֹן :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם אֲבַד כָּל הַקְּמִים עֲלֵינוּ לְרָעָה :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם בְּרַךְ אֶת לְחַמְנוּ וְאֶת מֵימֵינוּ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם גְּזֹר עֲלֵינוּ גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם דְּרַשְׁנוּךָ הַמְצֵא לָנוּ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם הַעֲתֵר לָנוּ הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם בְּתִפְלָתְנוּ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם וְאַל תִּבְיָשׁנוּ מִשְׁבָּרְנוּ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם זְכְּרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב מְלִפְנֵיךָ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם חַמַּל עֲלֵינוּ וְעַל טַפֵּינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם טַהַרְנוּ מֵעוֹנֵינוּ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם יְהַמוּ נָא רַחֲמֵיךָ עֲלֵינוּ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה אִם לֹא לְמַעַנְנוּ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם מִלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לְבָנוּ לְטוֹבָה לְעִבּוֹדְתֶיךָ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם נִקֵּם אֶת נִקְמָתְנוּ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם סַמֵּךְ אֶת נְפִילָתְנוּ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם עֲנֵה אֶת עֵתִירָתְנוּ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם פְּדֵנוּ מִיַּד יִצְרָנוּ הָרַע :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם צַוֵּה אֶתְנוּ בְּרִכּוֹתֶיךָ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם קַרְבְּנוּ לְעִבּוֹדְתֶיךָ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם רַפָּא כָּל חוּלֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְרֵאָה בְּדַחֲקֵי הַשָּׁעָה :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם שִׁית שָׁלוֹם בְּיַמֵּינוּ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם תֵּן שָׁלוֹם בְּאַרְץ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם תֵּן טַל וּמָטָר לְבִרְכָּה בְּעֵתְךָ בְּאַרְץ :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם תֵּן זֶרַע לְזֹרַע וְלַחֵם לְאוֹכֵל :
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם תֵּן לַחֵם לְפִי הַטֹּף לְשַׁבַּע :

אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמַיִם עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְשׁוּעָה. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְרַחֲמִים.

**בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז אֱהַבָה תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז אֶקְדָּה תִּזְכֹּר. בְּרֹגֶז תְּמִימוֹת תִּזְכֹּר. הַבֵּט לְבְרִית וְאֵל תִּפְרָר
בְּרִיתְךָ אֲתָנוּ. עֲנֵנוּ בְּעֵת וּבְעוֹנָה הַזֹּאת:**

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ חֲנֻנוּ וְעֲנֵנוּ. כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

פיוטי חתימה

מי שְׁעֵנָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמְרִיָּה הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְשָׂרָה בְּבִקְשָׁה פְּרִי בֶטֶן הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְיִצְחָק בְּנוֹ כְּשֶׁנִּיעַקֵּד עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְרַבְּקָה בְּעִתֵּירָתָהּ הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְיַעֲקֹב בְּבֵית אֵל הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְרַחֵל הַמְבֻקְשֶׁת עַל בְּנֵיהָ הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְיוֹסֵף בְּבֵית הָאֲסוּרִים הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְאַבּוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְמַרְיָם עַל שִׁפְתֵי הַיָּאֹר הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְצַפּוֹרָה הַמְּגוּנָה עַל מִשְׁפַּחְתָּהּ הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְמִשָּׁה בְּחוּרְבָהּ הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְאַהֲרֹן בְּמַחְתָּהּ הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְיִהוֹשֻׁעַ בְּגִלְגָל הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְנַעֲמִי וְרוּת הַשְּׁבוּת מִשְׂדֵי מוֹאָב הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְדָבוּרָה הַיּוֹשֶׁבֶת תַּחַת הַתֵּמָר הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְחַנָּה בְּשִׁילָה הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְשִׁמְשׁוֹן בְּמַצָּפָה הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְדָוִד וּשְׁלֹמֹה בְּנוֹ בִירוּשָׁלַיִם הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְאַלְהֵינוּ בְּהַר הַכְּרִמָּל הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְאַשָׁה הַשׁוֹנֵמִית בְּבִקְשָׁה עַל בְּנָהּ הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְיוֹנָה בְּמַעֵי הַדָּגָה הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְאַלְיָשָׁע בִּירִיחוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּחָלּוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְדָנְיָאֵל בְּגִבּ הָאֲרִיּוֹת הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְעִזְרָא בְּגוֹלָהּ הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְמַרְדֳּכַי וְאַסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הוּא יַעֲנֵנוּ.
מי שְׁעֵנָה לְכָל הַצַּדִּיקִים וְהַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים וְהַיִּשְׂרָאֵלִים הוּא יַעֲנֵנוּ.

*

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל, שְׁמֹר שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֵל יֹאבֵד יִשְׂרָאֵל, הַאֲוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל:
שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד, שְׁמֹר שְׂאֵרֵי עַם אֶחָד, וְאֵל יֹאבֵד גּוֹי אֶחָד, הַמְּנַחֲדִים שְׁמֶךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:
שׁוֹמֵר גּוֹי קְדוֹשׁ, שְׁמֹר שְׂאֵרֵי עַם קְדוֹשׁ, וְאֵל יֹאבֵד גּוֹי קְדוֹשׁ, הַמְּשַׁלְּשִׁים בְּשִׁלְשׁ קְדָשׁוֹת לְקְדוֹשׁ.

*

מְכַנְיְסֵי רַחֲמִים הַכְּנִיסוּ רַחֲמֵינוּ לְפָנֶי בַעַל הַרְחָמִים.
מְשַׁמְעֵי תַפְלָה הַשְּׁמִיעוּ תַפְלָתֵנוּ לְפָנֶי שׁוֹמְעֵי תַפְלָה.
מְשַׁמְעֵי צַעֲקָה הַשְּׁמִיעוּ צַעֲקָתֵנוּ לְפָנֶי שׁוֹמְעֵי צַעֲקָה.
מְכַנְיְסֵי דַמְעָה הַכְּנִיסוּ דַמְעוֹתֵינוּ לְפָנֶי מְלֶכֶךְ מַתְרַצָּה בְּדַמְעוֹת.

הַשְׁתַּדְּלוּ וְהַרְבוּ תַחֲנֹנָה וּבִקְשָׁה לְפָנֶי מְלֶכֶךְ אֵל רַם וְנֹשָׂא.
הַזְכִּירוּ לְפָנֶי הַשְּׁמִיעוּ לְפָנֶי תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁל שׁוֹכְנֵי עִפְרָיִם.
יִזְכֹּר אֱהָבָתְכֶם וַיַּחֲיֶה זְרַעְכֶם שֶׁלֹּא תֵאבֵד שְׂאֵרֵי יִשְׂרָאֵל.

מהר עֲנֵנו אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וּפְדֵנוּ מִכָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת.

*

עֲנֵנו וּפְחַד יִצְחָק עֲנֵנו :	עֲנֵנו אֱלֹהֵי אַבְרָהָם עֲנֵנו :
עֲנֵנו מִגֵּן דָּוִד עֲנֵנו :	עֲנֵנו אֲבִיר יַעֲקֹב עֲנֵנו :
עֲנֵנו הַעֲוֹנָה בְּעֵת צָרָה עֲנֵנו :	עֲנֵנו הַעֲוֹנָה בְּעֵת רָצוֹן עֲנֵנו :
עֲנֵנו אֱלֹהֵי הַמְּרֻפָּחָה עֲנֵנו :	עֲנֵנו הַעֲוֹנָה בְּעֵת רַחֲמִים עֲנֵנו :

עֲנֵנו רַחוּם וְחַנוּן עֲנֵנו

קדיש תערתו ותענו (נוסח ספרד ועדות המזרח) ושירי חתימה

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה, וימליך מלכותה ויצמח פרוקנה ויקרב (קצ)
משיחה, בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרום ויתנשא ויתחדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא
מן כל ברקתא, שירתא, תשבחתא ונחמתא. דאמרו בעלמא, ואמרו אמן.

תענו ותערתו ברחמים מן השמים. תקבל צעקותכם. תשמע תפלתכם ברצון. ויענה קול עתירתכם.
ויקים בכם מקרא שפתוב: יי אלהי אבותיכם לסי עליכם ככם אלף פעמים. ויברך אתכם כאשר
דבר לכם. (בעשרת ימי תשובה: ויקתבכם האל בספר חיים טובים) וכן יהי רצון, ונאמר אמן:

תתקבל צלותנא ובעותנא עם צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל, קדם אבונא דבשמאי וארעא,
ואמרו אמן:

יהא שלמא רבא מן שמאי. חיים ושבע וישועה ונחמה ושיזבא ורפואה וגאלה וסליחה וכפרה ורוח
והצלה. לנו ולכל עמו ישראל, ואמרו אמן.

עושה שלום במרומינו. הוא ברחמינו יעשה שלום עלינו, ועל כל עמו ישראל, ועל כל יושבי תבל,
ואמרו אמן.

הריני מקבל עלי את מצוות הבורא ואהבת לרעך כמוך.

**אלי אלי שלא יגמר לעולם
החול והים
רשורש של המים
ברק השמים, תפלת האדם.**

חנה סנש

אבינו מלכנו חננו ועננו. כי אין בנו מעשים. עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו: